

Nederland in de Koude Oorlog 1949- 1989

VEERTIG PARANOÏDE JAREN IN VIER VOORDRACHTEN

1
Gerard Strijards
7/22/2023

De demarkeering van geopolitieke invloedssferen te Yalta op de Krim

De grote drie verdelen de wereld op 4 tot 11 februari 1945

- ▶ Roosevelt USA, Churchill Groot-Brittannië en Stalin Sowjet-Unie
- ▶ Wat zullen de machtsverhoudingen na de oorlog zijn?
- ▶ Roosevelt meent dat hij Stalin kan vertrouwen op diens woord
- ▶ Churchill meent dat dat een vergissing is
- ▶ Maar hij zegt er niet bij dat hij alles zal doen om het Britse Imperium te reconsolideren naar de verhoudingen-1920
- ▶ De drie denken dat Japan voorlopig nog effectief kan doorvechten

Geen van de naties, volkeren of staten die betrokken zijn worden gehoord

De Volkenbondsfout voortgezet

- ▶ Het nationaal zelfbestemmingsbeginsel geldt niet
- ▶ Er komt een wereldorganisatie om een universele publieke rechtsorde te bestemmen
- ▶ Dat krijgt een Charter: een grondwet, de Verklaring van San Francisco 1945
- ▶ Maar die wordt opgelegd aan de staten
- ▶ Ze is geen voorwerp van referenda of inspraak
- ▶ De nog oorlogvoerende vijanden zijn er van rechtsweg lid van
- ▶ Deze Verenigde Naties kunnen territoriaal beheer voeren over protectoraten

Centraal de beoogde bezettingszônes in Duitsland

Churchill wil Rusland achter de Elbe of liefst Oder houden en Berlijn als westerse enclave

Vrees: Stalin zal effectief blijvend bezetten

- ▶ Stalin heeft geen voldoende reserves om dat te doen
- ▶ Hij ducht nog altijd Japan, dat met Rusland een militair neutraliteitsverdrag heeft
- ▶ Tokio acht hij nog lang niet verslagen
- ▶ Hij moet daarom troepen achterhouden in Siberië
- ▶ Verder wil hij voorgezette volkszuiveringen in Wit-Rusland, de Oekraïne en in Kaukasië
- ▶ Daarvoor zal hij ook divisies moeten leggen
- ▶ Hij kan niet volledig demobiliseren wegens interne oorzaken: hij wil ook de politieke zuiveringen hervatten
- ▶ Daarom wil hij een eeuwig geneutraliseerd Duitsland opgesplitst naar bezettingszônes in landbouwstaten
- ▶ Het moet dus volledig ontwapend worden onder UN-toezicht. Een Geallieerde Contrôleraad is de regering ervan.

De zônes geven aan waar het IJzeren Gordijn zal neerdalen

Weer: schuiven met territoriale staatsgrenzen zonder volksraadpleging

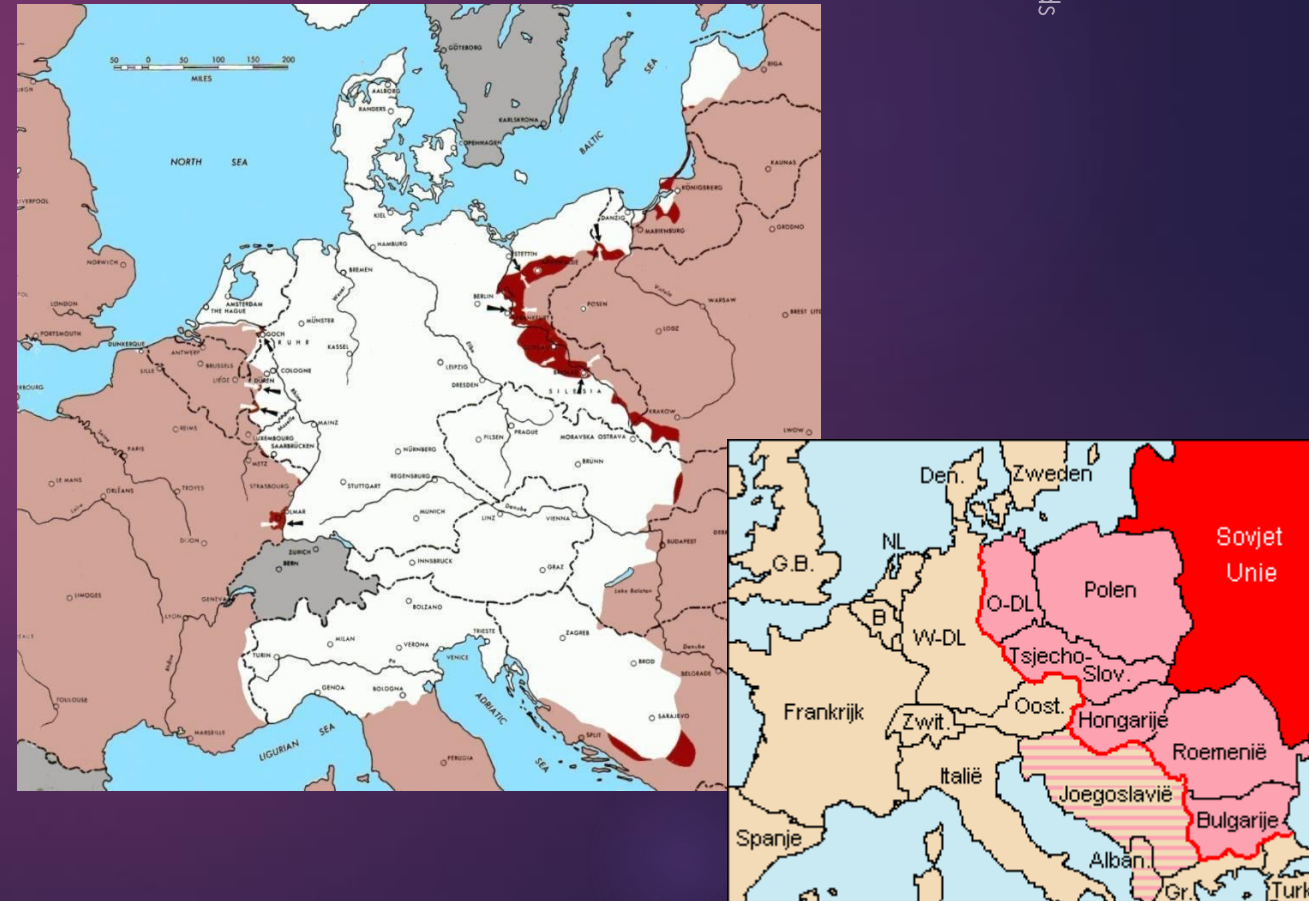
5

Gerard Strijards
7/22/2023

Versailles-1919 had lukraak staten opgericht

- ▶ Dat was steeds de grief van de overwonnenen geweest
- ▶ De nieuwe staten kregen nu grote volksminderheden binnen hun territoriaal verband
- ▶ De Tsjechen kregen te maken met minstens drie miljoen Sudeten-Duitsers
- ▶ De Roemenen met tezamen minstens evenveel Hongaarse Magyaren, Slaven en Bulgaren
- ▶ De Polen met territor-Duitsers, Baltische volken, Dantzig-Duitsers, Russische Joden en Sileziërs
- ▶ Daarom was interbellair Europa onrustig gebleven
- ▶ **Dit zou men niet meer doen**

Het opschuiven begon al in 1942

Te Europa-centrische benadering

6

Gerard Strijards
7/22/2023

Het lijkt alsof de rest van de continenten er niet toe doen

- ▶ Daarom een overwicht van Europese vetogerechtigden in de Veiligheidsraad: wat doen Frankrijk en Groot-Britannië daar naast de USA?
- ▶ Democratie wordt geborgd, maar in Europa
- ▶ Polen wordt fors westwaarts verschoven zodat Rusland een militaire barrière-zone in Wit-Russisch en Baltisch gebied krijgt. Stalin mag het democratisch gehalte in Polen superviseren.
- ▶ Joegoslavië wordt vergroot ten koste van Italië en Oostenrijk, maar komt ook onder Stalins supervisie
- ▶ Veel is te doen over het Balticum: dat blijft Russisch.
- ▶ De kwestie Japan wordt uitgesteld. Stalin wil weten wat Roosevelt van hem verwacht. Beiden weten niet echt van de atoombom.

De Baltische Haff-bocht moet Ruslands vuistpand blijven

Churchill sluit samenwerking met Duitsland tegen Stalin niet uit

7

Hij veronderstelt dat Stalin op den duur hergroepeert

Een carrière-diplomaat en blijvertje

Gerard Strijards
7/22/2023

- ▶ Churchill laat zich teveel door USA-haviken bijplussen
- ▶ Waaronder George F. Kennan
- ▶ Die, blind ambitieus, precies rapporteert wat zijn patroons willen horen
- ▶ Vandaar zijn katalyserend “long telegram” waarin hij de Russen beticht van een geopolitiek opmarsspel ten laste van Het Westen
- ▶ Waartegen alleen offensieve en pro-actieve **containment** zal voldoen

Kennan fluistert zijn toxische boodschap POTUS Truman in

Vice-president Truman een nobody

- ▶ POTUS Franklin Roosevelt was al een tijdje ernstig ziek
- ▶ Zijn overlijden op 12 april 1944 overviel toch de naaste omgeving
- ▶ Harry Truman was een inhoudsloze marionettenpop van Roosevelt's hofhouding
- ▶ Harry wist dat hij niets wist van wereldpolitiek, strategie en de Europese veelvolkerenproblematiek
- ▶ Kennan, sinister op de achtergrond, geeft Harry te denken via opgeleukte diplomatieke missives
- ▶ Kennan voedt paranoïa in een paranoïde omgeving
- ▶ Zo ontstaat de Koude Oorlog

De Truman-doctrine is van Kennan

The long telegram 22-02-1946 nr 511 USA

9

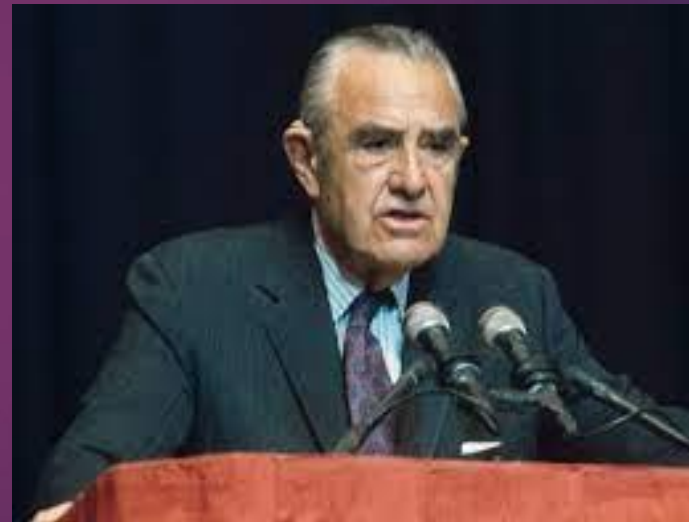
Ambassy Moscow answer to Dept's 284 03-02-1946

Harriman zet de Koude Oorlogsstrategie op poten in 1946

Gerard Strijards
7/22/2023

Kennan wnd-ambassador USA

- ▶ Hij weet dat Washington-Truman niet goed weet wat van Stalin te denken
- ▶ Hij weet ook dat Truman omringd is door achterdochtige militaristen zoals Douglas McArthur, George Marshall, Dwight Eisenhower die hun oppercommando wilden houden
- ▶ W. Averell Harriman is tuk op de benoeming tot USA-minister voor BuiZa
- ▶ Allen verdenken Stalin van agressieve annexatoire ambities ism de Chinese communisten: Stalin wil wereldwijd communisme doordrukken
- ▶ Kennan schrijft zijn long telegram in deze achterdochtige stijl
- ▶ Zonder feitelijke grondslagen te geven
- ▶ Kennan wil HOGEROP, kan niet verdommen hoe

Wat wil Stalin precies? Volgens Kennan c.s.

10

USSR wil het kapitalisme vernietigen

- ▶ Stalin is ideologisch vijand van het Westerse kapitalisme
- ▶ Beide systemen – communisme en kapitalisme – kunnen niet naast elkaar bestaan
- ▶ Daarom moeten instabiele staten communistisch ingepakt worden, eventueel via staatsgrepen, maar liever via democratische schijnhervormingen
- ▶ Polen, Tsjecho-Slowakije, Indo-China, Korea, Malakka en Indonesië zijn geschikte slachtoffers
- ▶ De USA kan dit blokkeren via economische en financiële hulpoperaties, strategische militaire steunpunten en embargo's alsmede sancties van welke aard dan ook: niets is hier ethisch ongeoorloofd
- ▶ Dat is de Containment Policy die het State Department gaat dogmatiseren
- ▶ **Tegenstanders zijn landverraders**

Stalin gelooft in “capitalist encirclement”

De “staatsgreep”-1948 in Tsjechië een bewijs van Stalins intenties

De Praagse Coup

- ▶ Tsjecho-Slowakije ligt in 1948 in de Russische invloedssfeer cfm Yalta-1945
- ▶ Het is democratisch hervormd
- ▶ Het heeft aversie tegen West-Europa wegens München-1938 toen het aan Hitler verkwanseld werd
- ▶ Het lijdt honger en kan Marshallhulp krijgen
- ▶ Praag wil wel, maar Stalin verbiedt het
- ▶ Er komt nu een kabinetscrisis
- ▶ De communisten organiseren een volksoptand met resultaat een communistisch kabinet
- ▶ Dat roept meteen militaire hulp van Het Kremlin in
- ▶ Hier zie je Stalins intenties verwezenlijkt

Stalin was meer bezig met binnenlandse afrekeningen

Ook Nederland hysterisch tgv deze “Coup”

12

Gerard Strijards
7/22/2023

Tweede Kamer isoleert CPN

- ▶ Maar Tsjechië was al sedert 1938 gedestabiliseerd
- ▶ Het wilde nu echt alle 3 miljoen Sudeten-Duitsers kwijt en deporteerde ze massaal over Centraal Europa
- ▶ Dat was een brain-drain, waardoor het land economisch chaotiseerde
- ▶ De agrarische opbrengsten vielen terug totdat hongersnood intrad
- ▶ De Tsjechen steunden echter deze deportatie- en refouleringspolitiek omdat de Sudeten opgefokt bleven door Het Westen dat hen opstookte tegen Het Kremlin
- ▶ Slowaken bleken samen te werken met Duitse politici tuk op Duitse hereniging nog zonder vrede te sluiten
- ▶ **Nederlanders sluiten zich daarvoor af**

Schermutselingen in de Balzaal Willem V

Iedereen die niet gelooft dat Stalin achter deze Praagse Coup zit is staatsgevaarlijk

13

Gerard Strijards
7/22/2023

Scheiding der geesten noodzakelijk

Aldus ook Koos Vorrink voor PVDA

- ▶ De communistische partij heeft in deze naoorlogse periode veel gezag
- ▶ Zij vormde de harde kern van het actieve verzet tegen de Duitse bezetter
- ▶ De liberalen, sociaal-democraten en confessionelen dezen weinig aan dat verzet en werkten het tegen
- ▶ De Truman-doctrine wordt daarom een religieus dogma
- ▶ Wie het niet omhelst is van rechtswege geëxcommuniceerd
- ▶ Ook Simon Carmiggelt, de volksschrijver, propageert dat.

De Korea-crisis zet de zaak op scherp in 1950

14

Gerard Strijards
7/22/2023

Noord-Korea onder Kim Il Sung valt Zuid-Korea binnen

- ▶ Noord-Korea is communistisch en wordt begunstigd door Het Kremlin
- ▶ Washington meent dat Kim deze overschrijding van de 38^e breedtegraad nooit zou durven zonder Stalins steun
- ▶ Dus zit Stalin hier achter (Truman-doctrine)
- ▶ De UN Veiligheidsraad veroordeelt deze actie van Kim
- ▶ Hij stuurt een UNPROFOR
- ▶ Dat kan hij doen omdat Stalin tijdelijk de UN niet erkent wegens het Taiwan-conflict met de Volksrepubliek China
- ▶ De UN erkent die Volksrepubliek noch als natie, nog als mogendheid, noch als staat
- ▶ **Schaakmat voor de UN**

Washington denkt te kunnen lokaliseren

Maar USA-general MacArthur is in zijn veldheerschap gaan geloven

Hij is bereid nucleaire wapens in te zetten

MacArthur krijgt een ster erbij maar is nu non grata

- ▶ Het Zuid-Koreaanse leger stelt weinig voor
- ▶ De USA geven steun maar worden op grotere schaal de strijd ingezogen dan Washington geoorloofd acht
- ▶ Generalissimo MacArthur rukt op en zet ook amphibische operaties op via de Yalu River
- ▶ Waardoor steeds meer UN-troepen, vooral uit de USA, komen vast te zitten tegen de Chinese grens
- ▶ Peking zendt daarom massale infanterie
- ▶ Waardoor escalatie van bovenregionaal niveau dreigt die ook MacArthur niet kan manen
- ▶ MacArthur overweegt nucleair in te grijpen omdat hij veronderstelt dat Het Kremlin China niet te hulp zal komen
- ▶ Truman grijpt in en zet MacArthur af want dit risico is zelfs niet besproken

